

saa fortsætter, at der ikke her gør sig saa stærk Trang gældende til kirkelige Reformers Gennemførelse, kan det ganske vist ogsaa have sin Rigtighed, at det ikke viser sig i den Grad som i det Tilfælde, det ærede Medlem nævnte fra 1868, men jeg vil dog paastaa, at det heldigste vilde være i alle Tilfælde, at man ikke ventede med Reformen, indtil Kravene bleve saa stærke, at de sprængte alle Skranker. Og jeg tror, man vil gøre den Erfaring, at hvis man venter med Reformen, indtil Livets Krav blive saa stærke, at de sprænge alle Baand, saa gaar der meget godt i Stykker derved. Derfor mener jeg, at man, hvor man mærker, at Formerne ere for snævre og Baandene for stramme, gør klogt i at løsne Baandene og ændre paa Formerne, før Kravene blive saa stærke, at de selv maa sprænge dem. Under disse Sagers Behandling er jeg gaaet ud fra, at det er bedst tjenligt for Folkekirken at foretage Reformen i Tide.

Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) har stillet et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at en Valgmenighed ikke bør have Anerkendelse før et Aar efter, at en ny Sognepræst er bleven ansat. Jeg forstaar det ærede Medlems Tanke. Han gaar nemlig ud fra, at der kunde maaske gøres noget i alt for stor Hast i Skuffelse over, at man ikke havde faaet den Præst, man ønskede. Jeg tror imidlertid, det ærede Medlem tager fejl deri. Det at danne en Valgmenighed er ikke noget, som man saadan løber til lige straks. Det er forbundet med saa store økonomiske Ofre, at de fleste vel skulde betænke sig ved, hvad de gøre, det gaar man ikke hen og gør i Arrigskab eller Blindhed.

Naar den ærede Minister udtalte, at Flertallets Ændring, der gaar ud paa at slette Ordet „Kommunionsbog“ af Lovforslaget, ikke vilde have den Virkning, som Udvalget har ment, den skulde have, nemlig, at man blev fri for Kommunionbogen i Valgmenighederne, men blot det, at der blev sat ind, at Kirkebetjenten ikke skulde føre Kommunionbogen, maa jeg sige, at Udvalget er ganske vist gaaet ud fra, at naar vi slettede dette Ord, vare vi fri for Kommunionbogen, men da den ærede

Minister nu ikke mener det, maa den Sag selvfølgelig tages under Overvejelse igen i Udvalget inden 3die Behandling. Om man saa vil ændre det saaledes, at der kommer til at staa, at der skal være en Kommunionbog, men at denne blot skal indeholde Antallet af Nadvergæster, eller man vil foretage en Ændring saaledes, at heller ikke det skal paabydes, kan jeg selvfølgelig ikke her sige noget om. Men at der maa foretages en Ændring til 3die Behandling, er jeg klar over.

Holm: Den ærede Ordfører udtalte, at man skulde skynde sig med at give Reformen, der løsede Baandene, før Livet selv sprængte Forholdene, og det er jeg saa aldeles enig med ham i. Derfor er jeg ogsaa saa varm en Tilhænger af de to Forslag vi i Gaar og i Dag have behandlet, thi det er Forslag, der løsne Baandene, og dem ønsker jeg gennemførte og ønsker dem gennemførte i denne Samling. Jeg vilde i allerhøjeste Grad beklage, hvis disse Forslag, som alle ere enige om, og som løsne Baandene inden for Folkekirken, ikke gennemføres nu i Aar, fordi man knytter dem sammen med Forslaget om Menighedsraadene, der gaa ud paa at binde Baandene inden for Folkekirken meget stærkt.

Til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) skal jeg sige, at jeg har været meget glad ved adskillige af hans Udtalelser i Dag. Men jeg er ikke glad ved hans Udtalelser i Dag om, at de nedbrydende Kræfter ere de vigtigste. Det ærede Medlem viste heldigvis bagefter, at han selv havde Øje for, at de nedbrydende Kræfter dog ikke vare de virkelig afgørende, thi han nævnedes blandt andet Luther og Grundtvig som Eksempler paa nedbrydende Kræfter. Men det ærede Medlem vendte rigtignok op og ned paa Historien, for det, hvorved disse Mænd have udrettet noget i Verden, er netop ved deres opbyggende Virksomhed. De byggede et nyt Liv op, som saa ganske vist, idet det voksede frem, nedbrød meget af de gamle Former. Det var det opbyggende, der var det vigtigste, det nedbrydende var noget, der nødvendig fulgte af deres opbyggende Virksomhed. Jeg vilde ønske, man alle